

менно се разпространявало и географичното пространство на България. Словѣнитѣ, които били присъединени къмъ българската държава, съ течение на времето започнали да се наричатъ българи, а страната, въ която тѣ обитавали, именували България, вмѣсто Словѣния, както тя първоначално, се наричала. Но въпрѣки това терминътъ *България*, за опрѣдѣление и означение било българската държава, било страната, въ която обитавали българитѣ, въ най-старитѣ български литературни паметници не се срѣща, а се споменува само въ ония отъ втория периодъ, и то повече въ прѣводитѣ отъ грѣцки¹¹⁶.

Царство. Терминътъ на българската държава — царство е латинска дума, която българитѣ заедно съ много други приели отъ ромжнитѣ или ромжнизираниитѣ тракоилирийци, които титулували византийския владѣтель *caesar*. Съ тази титла, побългарена въ *цѣсарь* и *царь*, както се вижда отъ най-старитѣ български писмени паметници, и българитѣ много рано започнали да титулуватъ византийския императоръ¹¹⁷. Отъ същата тази титла царь е съставенъ и терминътъ царство, който още, прѣди българскитѣ владѣтели да приематъ титлата царь, се усвоилъ за опрѣдѣление понятието държава.¹¹⁸ Въ старата, както и въ новата българска литература, терминътъ царство или българско царство често се употребява вмѣсто държава или българска държава¹¹⁹.

¹¹⁶ Баласчевъ Г. Климентъ Д „Творение кр̄ Григориѳа. Архїпископа првѣе Иоустїанїе и все Българїе“

¹¹⁷ Срезневскїй Н. Свѣдѣнїя. 3. отъ Адама о стогъ Константина вѣрнаго црж . . . — „Сedr II, 466 „τοῦτο γγόντες οί του Ἰωάννου σχόπαι μετὰ φόβου πρὸς τὸ του Ἰωάννου στρατόπεδον ἔρχονται, καὶ δειλίᾳς καὶ ταραχῆς τοῦτο ἐνέπλησαν, μηδὲν ἄλλο βοῶντες εἰ μὴ „βεζεῖτε, ὁ Τζαῖσαρ“.

¹¹⁸ Срезневскїй Н. Свѣденїя 7. Григорїемъ прѣзвитеромъ мнихомъ, всѣхъ црквниъ Българскыъ црsvи . . .

¹¹⁹ Зографски хрисовуль 23. и посади мж на прѣстолѣ Българскаго црства . . . — Орѣховски хрисовуль 11 Сжши съдржжителїе скїв'тра Блгрскаго црва оукрасишж и записашж чѣстнаа.